

Okruhy ke SZZ z psychologie

pro obor Sociální pedagogika - nMgr.

1. Učení a jeho pojetí v pedagogické psychologii – definice učení, obecné zákony učení a typy učení (pojetí Kuliče, tradiční pojetí učení, senzomotorické učení, učení poznatkům, učení metodám řešení problémů)
2. Vztah učení a biologických, sociokulturních vlivů (situované, distribuované učení), smysluplné učení (meaningful learning) – charakteristiky a složky
3. Teorie učení z pohledu současného vzdělávání (behaviorální – Skinner, Thorndike; kognitivně psychologické – Bruner, Piaget, Bandura; humanisticky orientované koncepce -Rogers)
4. Sociální učení (Bandura), mechanismy socializace (sociální činnosti, imitace, identifikace, sugesce, sociální zpevnování)
5. Psychologické aspekty hodnocení učebního výkonu žáka – funkce hodnocení, objektivita a subjektivita hodnocení, zásady pedagogicko-psychologického hodnocení (Helus)
6. Sociální percepce, chyby při vnímání a hodnocení žáků (chyby v sociální percepci)
7. Motivace k učebnímu výkonu – Hrabal ml., Pavelková – základní typy potřeb, ovlivňování učební motivace, kauzální atribuce
8. Sociální pedagog – rizikové osobnostní rysy, postoje k žákům, styly řízení
9. Žák jako činitel pedagogického procesu – heterogenita žákovské populace: nadaní žáci (identifikace, rozvoj – obohacování, akcelerace - Hříbková), selhávající a neprospívající žáci (učitelské typizace – Kučera, výzkumy pražské skupiny školní etnografie, žákovská pojetí školního neúspěchu, škatulkování, práce s chybou – z věkového hlediska, procesuální práce s chybou)
10. Školní zdatnost prezentovaná žákem (academic self-efficacy), školní úspěšnost – motivace, hodnocení,
11. Problematika sociálního zpevnování
12. Klima školy (ředitel - učitelé – diagnostika týmu (klima školy, OCDQ-RS, HSU)), rodiče – měření spokojenosti, měření klimatu – SWOT analýza, Dotazník školního prostředí apod.)
13. Třídní klima (psychosociální klima třídy) – spolutvůrci klimatu, typy klimatu, vztahy mezi žáky, pedagog – možnosti mapování vztahů, vývoj školní třídy
14. Řízení sociálních skupin, struktura sociální skupiny a práce s ní (cíle, hodnoty, normy, sociální role, sociální pozice)

15. Pedagogická diagnostika, prognostika v pedagogické praxi – styly učení (geneze stylů, teorie stylů učení – typologický model, diagnostika a autodiagnostika stylů učení, intervence), žákovské pojetí učiva (diagnostika, didaktické testy, ovlivňování)
16. Diagnostika školního klimatu a individuálních žákových charakteristik (sociometrie, motivační aspekty – Hrabal st., diagnostické prostředky – pozorování, rozhovor, analýza učebních výkonů žáka, testové metody, kazuistika)
17. Interakce ve výchově – Piagetův a Kohlbergův model morálního vývoje
18. Vývojové odlišnosti sociálního modelu (Čáp), postoje vychovatele
19. Komunikace z psychologického hlediska (Berne), bariéry v komunikaci

LITERATURA

- Bertrand, Y. (1998). *Soudobé teorie vzdělávání*. Portál: Praha.
- Čáp, J., Mareš, J. (2008). *Psychologie pro učitele – dotisk*. Praha: Portál.
- Čáp, J. (1993). *Psychologie výchovy a vyučování*. Praha: Univerzita Karlova.
- Čapek, R. (2010). *Třídní klima a školní klima*. Praha: Grada.
- Fontana, D. (1997). *Psychologie ve školní praxi*. Praha: Portál.
- Holeček, V. (2014). *Psychologie v učitelské praxi*. Praha: Grada.
- Hříbková, L. (2010). *Mimořádně nadané děti ve škole a v rodině*. Ústí nad Labem: UJEP.
- Hrabal, V. st. (1989). *Pedagogická diagnostika*. Praha: SPN.
- Kosíková, V. (2011). *Psychologie ve vzdělávání a její psychodidaktické aspekty*. Praha: Grada. Mareš, J (2013). *Pedagogická psychologie*. Praha: Portál.
- Miovský, M. (2006). *Kvalitativní přístup a metody v psychologii*. Praha: Grada.
- Pavelková, I. (2002). *Motivace žáka k učení*. Praha: Univerzita Karlova.
- Svoboda, M. (2010). *Psychologická diagnostika dospělých*. Praha: Portál.
- Svoboda, M., Krejčířová, D., Wágnerová, M. (2005). *Psychodiagnostika dětí a dospívajících*. Praha: Portál.
- Vágnerová, M. (2003). *Úvod do psychologie*. Praha: Karolinum.